

Lag om ändring i rättegångsbalken;

utfärdad den 26 maj 2016.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om rättegångsbalken
dels att 23 kap. 4 §, 27 kap. 8 och 13 §§ och 28 kap. 12 § ska ha följande
lydelse,

dels att det i balken ska införas fyra nya paragrafer, 23 kap. 9 a och 9 b §§,
28 kap. 13 a § och 45 kap. 3 a §, av följande lydelse.

23 kap.

4 § En förundersökning ska bedrivas objektivt. Vid förundersökningen ska undersökningsledaren och den som biträder honom eller henne söka efter, ta till vara och beakta omständigheter och bevis som talar såväl till den miss-
tänktes fördel som till hans eller hennes nackdel.

Förundersökningen ska bedrivas så att inte någon onödigt utsätts för miss-
tanke eller orsakas kostnad eller olägenhet. Förundersökningen ska också be-
drivas så skyndsamt som omständigheterna medger. Om det inte längre finns
anledning att fullfölja förundersökningen, ska den läggas ned.

Även brottsbekämpande verksamhet före en förundersökning ska bedrivas
objektivt.

9 a § Om det kan antas att utredningen annars försvåras, är den som ska för-
höras skyldig att på tillsägelse tillfälligt lämna ifrån sig elektronisk kommuni-
kationsutrustning som han eller hon bär med sig eller har på sig. Om han eller
hon vägrar, får en polisman tillfälligt omhänderta utrustningen.

Om det är nödvändigt för att söka efter egendom som anges i första stycket
och det är föreskrivet fängelse för brottet, får en polisman kroppsvisitera den
som ska höras. Någon annan än den som skäligen kan misstänkas för brottet
får dock kroppsvisiteras endast om det finns synnerlig anledning att anta att
utredningen annars kommer att försvåras.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller även innan en förunder-
sökning har hunnit inledas.

9 b § Egendom som tas om hand enligt 9 a § ska lämnas tillbaka så snart det
inte längre finns skäl för åtgärden och senast vid den tidpunkt då den som ska
höras inte längre är skyldig att stanna kvar för förhör enligt 9 §.

Det ska föras protokoll över åtgärder enligt 9 a §.

¹ Prop. 2015/16:68, bet. 2015/16:JuU11, rskr. 2015/16:232.

8 §² Om det inte inom den tid som avses i 7 § har väckts åtal eller kommit någon begäran till rätten om förlängning av tiden eller om det annars inte längre finns skäl för beslag, ska beslaget omedelbart hävas.

Har beslut fattats enligt 4 a § om att ett beslagtaget föremål ska lämnas ut, får beslaget hävas först tre veckor efter det att en underrättelse om beslutet enligt 4 a § andra stycket har sänts till den som beslaget har gjorts hos. Om denne medger det får dock beslaget hävas omedelbart. Detsamma gäller om rätten fastställer ett beslut enligt 4 a § om att föremålet ska lämnas ut.

Om någon har framställt ett anspråk på ett beslagtaget föremål eller yrkat att en viss åtgärd ska vidtas med detta föremål, utan att det har fattats beslut enligt 4 a § om att föremålet ska lämnas ut, får beslaget hävas först tre veckor efter det att en underrättelse om att beslaget kan komma att hävas har sänts till den som har framställt anspråket. Om denne medger det ska dock beslaget hävas omedelbart. Av underrättelsen ska det framgå hos vem beslaget har gjorts. Den som beslaget har gjorts hos behöver inte underrättas i detta fall.

Ett beslag hävs av rätten eller, om beslaget inte har meddelats eller fastställts av rätten, av undersökningsledaren eller åklagaren. Om den som har drabbats av beslaget har begärt rättens prövning av ett beslut enligt 4 a § om att ett beslagtaget föremål ska lämnas ut, hävs beslaget av rätten.

När målet avgörs ska rätten pröva om ett beslag fortfarande ska bestå. Om målet avgörs genom dom ska tredje stycket inte tillämpas. Om det inte finns särskilda skäl mot det, ska rätten besluta att beslag som har gjorts för att ett föremål skäligen kan antas ha betydelse för utredning om brott ska bestå till dess att domen fått laga kraft. Rätten får i samband med dom besluta om beslag.

13 § När ett föremål tas i beslag ska detta protokollföras. I protokollet ska ändamålet med beslaget och vad som förekommit vid beslaget anges. Det beslagtagna föremålet ska beskrivas noga. Vid omfattande beslag får de beslagtagna föremålen beskrivas genom samlande beteckningar om det är lämpligt.

Den som har drabbats av ett beslag har rätt att på begäran få ett bevis om beslaget. Beviset ska även innehålla uppgift om det brott som misstanken avser.

28 kap.

12 §³ Den som skäligen kan misstänkas för ett brott på vilket fängelse kan följa, får kroppsbesiktigas för ändamål som anges i 11 § eller enligt bestämmelserna i 12 a §. I den omfattning och för det ändamål som anges i 12 b § får också en annan person kroppsbesiktigas.

Med kroppsbesiktning avses undersökning av människokroppens yttre och inre samt tagande av prov från människokroppen och undersökning av sådana prov. En kroppsbesiktning får inte utföras så att den undersökte riskerar framtida ohälsa eller skada.

² Senaste lydelse 2005:282.

³ Senaste lydelse 2005:878.

13 a § Den som ska kroppsvisiteras får hållas kvar för ändamålet upp till tre timmar eller, om det finns synnerliga skäl, ytterligare tre timmar. **SFS 2016:546**

Den som ska kroppsbesiktigas får hållas kvar för ändamålet upp till sex timmar eller, om det finns synnerliga skäl, ytterligare sex timmar.

En polisman får ta med den som ska kroppsvisiteras eller kroppsbesiktigas till den plats där åtgärden ska genomföras.

45 kap.

3 a § Åklagaren och den som biträder honom eller henne ska bedriva sitt arbete objektivt även efter det att åtal har väckts.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.

På regeringens vägnar

ANDERS YGEMAN

Mikael Tollerz
(Justitiedepartementet)

